

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

אם אני כאן הכל כאן

מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו - חסידים ואנשי מעשה היו מרקדים בפניהם באבוקות של אור בידיהם ואומרים לפניהם שירות ותשבחות - והלל הזקן היה אומר: "אם אני כאן הכל כאן ואם איני כאן מי כאן?" (סוכה נא נג).

הלל הזקן היה אוהב ישראל גדול, כדרכם של האוהבים באמת שהם מתאחדים, עד כדי כך שהם משוכנעים ומרגישים שהם והנאהב הם אחד, כמו שהאוהב אומר "אני", הוא מתכוון גם למי שהוא אוהב אותו ודבק בו. לכן כשהלל הזקן אומר בכוונה עצומה "אם אני כאן", כוונתו: "אם עמי כאן" - כשעם ישראל "כאן", בירושלים ובבית המקדש, אז בשמחה עצומה הוא אומר "הכל כאן" דהיינו, כל העולם כאן, כל האנושות כאן. לעיני נשמתו מתגלה מידת "האחדות והכללות" שמשמעה - יש מלך לעולם והוא מושל בכל, כפי שאנו מתפללים: "ויאמר כל אשר נשמה באפו ד' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה". ואם איני כאן חלילה דהיינו, עמי אינו כאן, בירושלים ובבית המקדש - אז מי כאן? אין השכינה מתגלה ואין מלכות השי"ת בעולם מתגלה.

נכון לעכשיו, אשרינו מה טוב חלקנו שעם ישראל עשה תשובה גדולה ושב לארץ ישראל ולירושלים עיר הקודש, ולא ירחק היום ונזכה גם לבניין בית המקדש. ומתוך שיבת ציון וירושלים תלך ותתגלה לעין כל מרכזיותו של עם ישראל וייעודו - להרבות ולהוסיף אור אהבה ואמונה בעולם, והשמחה הגדולה של בית השואבה תהיה נחלת כולנו.

בברכת חג שמח!

מהמצפה לישועה השלמה

זך הנגן ב"א

ידידי מכון מאיר

תורמים ומוסיפים יהדות באהבה

לתרומות בטלפון 02-6461328

לתרומות באתר (מאובטח): www.meirtv.com

לתרומות בהעברה בנקאית

בנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018

*התרומות מוכרות לצרכי מס בהתאם לסעיף 46

2 ההקפות של חג סוכות
הרב און טרבלסי
דוד המלך הרב דוד לנדאו

3 מוגנות נצחית
הרב יורם אליהו
העין השלישית
הרב אשר בוחבוט

4 זלמן, הליותן
והסיפור שאינו נגמר
הרב ליאור לביא

5 התהליך הרוחני בשמיטה
נתן קוטלר
טיפול בערבה
ד"ר מיכאל אבולעפיה

6 טל, מטר וסוכה
הרב חגי לונדין
הערך העצמי
האמיתי בנישואין
אסתר אברהמי

למען אלו קינו הושע-נא...

מכון מאיר שמח להזמין את הציבור ללימוד

בליל הושענא רבה

שיתקיים בע"ה ביום ראשון כ' בתשרי בבית המדרש הישן

בחסות משפחת ונגרובסקי לעילוי נשמת האם שרה ע"ה

21:30 - הרב מאיר גולדויט.
22:30 - הרב שמעון בן-ציון.
23:30 - הרב מאיר טויבר.
24:30 - הרב ערן ישועה.
01:30 - הרב אריה אוריאל.
02:30 - הרב צבי נחשוני.
03:30 - הרב יורם אליהו.
04:30 - הרב איל ורד.
05:50 - תפילת שחרית עם הנץ.

הכניסה לפי הנחיות משרד בריאות
עזרת נשים פתוחה

לתרומות 02-6461328, באתר meirtv.com (מאובטח), בבנק הדואר ח-נ-3 16179-4 או בבנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018

לפרסומים בעלון ובאתר: 026461302 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד
המו"ל: מכון מאיר טל' 02-6511906 פקס 02-6514820 אתר הבית meirtv.com דוא"ל torah@meirtv.co.il
עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין הפצה: מקור ראשון | 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

שבת	מוצאי שבת	הדלקת נרות
18:07	י-י	19:18
18:25	ת"א	19:20
18:17	חיפה	19:20

ההקפות של חג סוכות

ההקפות תופסות חלק מרכזי בחג הסוכות. הסוכה מקיפה את היושבים בה והקפות רבות נערכות בימי החג. הדבר נרמז גם בשמו של החג. חז"ל אומרים "חג" בלי לפרש כוונתם לחג סוכות. לחוג פירושו להסתובב ולהקיף. המטוס חג בשמיים והמחוגה יוצרת מעגל. לכן ראוי לסוכות השם "חג".

השולחן ערוך מתייחס לשני סוגי הקפות שאנו עושים בחג סוכות. בסימן תרנ"א הוא מביא את סדר ההקפות בנענוע הלולב: "יקיף דרך ימין בנענוע מזרח דרום מערב צפון". ובסימן תר"ס כותב על ההקפות שאנו עושים סביב התיבה: "נוהגים לעלות ספר תורה על הבימה ולהקיפה פעם אחת בכל יום, וההקפות לצד ימין". אמנם בכיוונים של הקפות התיבה כותב המשנה ברורה סדר שונה מזה של הלולב: צפון מערב דרום מזרח. אף על פי ששתי ההקפות צריכות להיות לצד ימין כיוון הסיבוב הוא הפוך. כף החיים¹ מסביר את ההבדל: "הנענוע הוא כנגד רוחות העולם, וכשהולך דרך ימין יהיה מזרח דרום וכו', אבל הכא כשמקיף לתיבה כיון שפניו נגד התיבה והולך דרך ימין יהיה הסדר מזרח צפון וכו'". כלומר בנענוע הלולב האדם נמצא במרכז והוא מקיף את עצמו על ידי נענוע ארבעת המינים לארבע רוחות השמיים. ואילו בהקפת התיבה ספר התורה הוא המרכז והאדם יוצר סביבו מעגל חיצוני שמקיף אותו. **שני סוגי ההקפות הללו הם כנגד שתי בחינות רוחניות - האור המקיף והאור הפנימי.** בהקפת התיבה בולט האור המקיף כי העיקר בה הוא המעגל החיצוני הסובב את התיבה. ואילו בנענוע ארבעת המינים בולט האור הפנימי שמאיר באדם. האדם עומד במרכז ומסובב סביבו את ארבעת המינים על ידי הולכה והבאה. את היחס בין האור המקיף לאור

הפנימי מסביר ר' צדוק הכהן מלובלין²: "מה שהאדם השיג זה נקרא אור פנימי ומה שהקב"ה מנהיגו למעלה מהשגתו זה נקרא אור מקיף".

לאחר הרוממות של הימים הפותחים את השנה ראש השנה ויום הכיפורים נפתח השער בסוכות לקבל הארות והשגות מעבר ליכולת התפיסה הרגילה והמוגבלת של האדם. הארה שמקיפה מבחוץ. הארה זו נמצאת בתורה שכוללת בתוכה את החכמה האלוקית הלא מוגבלת. לכן ההקפה החיצונית נעשית סביב התורה שהיא התוכן של ההקפה הזו. **אולם אי אפשר להסתפק רק בהארה הגדולה המקיפה מבחוץ. על האדם מוטל לעשות עבודה שתמשוך לחייו את האור הלא גבולי, עבודה שמתבטאת בנענוע הלולב.** הבית יוסף³ מביא מעשה מ' מנחם רקנאטי שראה בחלומו חסיד אחד שמפריד בין האות האחרונה שבשם ה' לבין שאר האותיות. ולמחרת הבין את פתרון חלומו כשראה את החסיד נוטל את האתרוג בנפרד משאר המינים. עולה מהמעשה הזה ששם ה' נרמז בארבעת המינים, כל מין כנגד אות אחת מארבעת אותיות השם. ההולכה וההבאה של הלולב היא אפוא ביטוי לעבודתו של האדם. כשאדם מביא אליו את ארבעת המינים הוא בעצם מבטא את בקשתו למשוך אליו אור פנימי. שאור ה' לא יישאר רק מקיף מבחוץ אלא יחדור לחייו ולאישיותו.

שני האורות הללו תלויים זה בזה. הרב קוק זצ"ל⁴ מסביר את החיסרון שמגיע כאשר אוחזים באחד מהאורות בלי השני: **"המוסר בלא מקורו הוא אור פנימי מרכזי שאין לו היקף - סופו להתדלדל".** כלומר עבודה מוסרית שנעשית לא על פי ההשקפה הנכונה של התורה, תהיה חלשה ולא תצליח להחזיק

מעמד. ומצד שני כשיש רק אור מקיף, חכמה גדולה שלא מתלווה אליה עבודה פנימית מוסרית תישאר מנותקת, תהפוך להיות חכמה מופשטת שאינה בונה את החיים: "ההופעה הנפשית לקישור האלוף כשאין המוסר וערכו מאירים כראוי היא תכן מקיף חסר מרכזיות".

במשך כל חג הסוכות העבודה היא כפולה. ההיקף החיצוני מבטא את האינסופיות המקיפה אותנו שדווקא חג סוכות מוכן ומסוגל לגלות אותה, ומצד שני נענוע ארבעת המינים שמכוונים לבנות את האור הפנימי שבאדם. כדי שהאור המקיף לא יישאר כחכמה מופשטת אלא יביא לשינוי אמיתי ופנימי של האישיות.

לאחר שבעת ימי הסוכות מגיע יום שמיני עצרת. עצרת היא התכנסות, ביום זה נעצרים ומתכנסים יחד רק ה' וישראל. "משל למלך שאמר לעבדיו עשו לי סעודה גדולה. ליום אחרון אמר לאוהבו עשה לי סעודה קטנה כדי שאהנה ממך"⁵. לכן ביום זה מתגלה בחינה גבוהה יותר. **מתברר שיש יכולת בישראל להתאים ולחבר בין האור המקיף הכונס בתוכו עושר רוחני אינסופי, אל מידתו המוגבלת של האדם.** ככל שבעת הימים אנו מקיפים את התורה, אך בשמחת תורה אנו אוחזים בתורה ועורכים את ההקפות ביחד עימה. ובזה מתחבר האור הפנימי שבאדם לאור המקיף שבתורה.

1. תר"ס אות ח'
2. דובר צדק אחרי מות
3. סימן תרנ"א
4. אורות ישראל ז.א.
5. סוכה נה:

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

בנביאים, ומדרגה אחרת - "מגדיל", בכתובים. בימים שיש בהם יותר קדושה, מתאים לבטא את הנוסח שבנביאים. שני המצבים האלה היו שייכים לדוד מלך ישראל. מלך שהוא איש רוח עילאי! לכן אנו עומדים באומרו "יברך דוד את ד' לעיני כל הקהל", כי דוד המלך הוא כולל את כל עניין כלל ישראל הלאומי והציבורי, שמתחיל מהגרעין של אברהם אבינו והולך ומשתכלל עד הכניסה לארץ והקמת המלוכה. המלך הזה שהוא משורר אלוף, הוא הביטוי המשוכלל ביותר של הציבוריות הישראלית⁸.

1. פרק כ"ב.
2. פרק י"ח.
3. מגילה דף י"ד עמ' א'.
4. שמואל א' י"ה.
5. שמואל ב' כ"ג א'-ב'.
6. דברים י"ח י"ח.
7. פסחים דף ק"ז עמ' א'.
8. ע"פ שיחות הרצי"ה דברים עמ' 4-532, בראשית עמ' 155.

דוד המלך להפטר פרשת האזינו

"וידבר דוד לד' את דברי השירה הזאת". שירה זו מופיעה פעמיים: בספר שמואל ב'¹ ובתהילים². אותה שירה מתגלה פעמיים, פעם במדרגה של נבואה ופעם במדרגה של רוח הקודש. דוד המלך היה מלך אדיר וחזק, בצבא ובמלכות, ויחד עם זה משורר אלוףי בחסד עליון. אישיות המגלה את כל כלל ישראל. במסכת מגילה מתואר מצב הנבואה בישראל בזמן בית ראשון ובית שני: "הרבה נביאים עמדו להם לישראל, כפלים כיוצאי מצרים"³. במדינה שוטטו נביאים. שמואל מודיע לשאול: "ופגעת חבל נבאים"⁴. היו להקות נביאים. כמובן, לא נביאי שקר, חס ושלוש. "אשר בחר בנביאים טובים". ומהם "ארבעים ושמונה נביאים ושבע נביאות" שנזכרו במפורש. רש"י ורבינו חננאל עורכים את הרשימה שלהם, ויש ביניהם קצת חילוקים. על כל פנים דוד ושלמה מזוהים על ידי שניהם.

בשמואל ב נאמר: "ואלה דברי דוד האחרונים... משיח אלקי יעקב ונעים זמירות ישראל. רוח ד' דבר בי ומלתו על לשוני"⁵. זאת הגדרה של נבואה: "נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו

הלאומי שלנו יהיה החוק חוקנו - חוקי תורתנו הקדושה העומדים וקיימים וחיים לעד! כלומר החוסן, ההגנה הראויה נגד כל פגעי הזמן בעבר ובהווה הם חוקי התורה הנצחית והקיימת, המדריכה את האדם להתמודד נכון עם יצר העבודה-זרה שלובש צורות חדשות מדור לדור ומתקופה לתקופה.

כך מלמדים חז"ל במסכת סוטה (כא, א): "דרש רבי מנחם בר רבי יוסי כי נר מצוה ותורה אור". מה המשמעות שהמצווה נמשלת לנר והתורה לאור? "לומר לך, מה נר אינו מגן אלא לפי שעה אף מצווה אינה מגינה אלא לפי שעה, ומה אור מגין לעולם אף תורה מגינה לעולם". המהר"ל בנתיב התורה פרק א' מבאר מאמר זה ואומר שהתורה היא שכלית, ומכיוון שכך היא אינה משועבדת לזמן, ולכן אמרו שהתורה מגינה לעולם, אבל המצווה היא מעשה גופני ולגוף יש תלות ושייכות לזמן לכן יש בה הגנה, אך הגנה זמנית. מה שאין כן התורה, היא סדר העולם ודבר שהוא סדר ושמירה, הוא שומר את האדם מן ההפסד ומביא אותו לחיי עולם הבא.

מול פגעי הזמן ותגבורת היצר בעת הזו, צריכים אנו להעמיק ולחזק את המוגנות שלנו ושל ילדינו, הן במוגנות מעשית, שמירה מפגעי האינטרנט, פלאפונים וכדומה בסיון הכי ראוי וכשר צריך להיות, והן בתגבורת המוגנות הרוחנית בחיסונים רוחניים של גירסא דינקותא שיעמדו להם לימים רבים, להיות מאישי השורה הפנימית לאומה הישראלית. חג שמח.

(במאמר זה מסתיימים שנתיים שבהן כתבתי מדברי הרב קוק זצ"ל לפרשיות השבוע ולחגים. את מרבית מאמרי הרב מצאתי בחומש הרא"ה שערכו הרב יאיר רמר והרב חגי לונדין. ישר כח להם על עבודתם הנפלאה. תודה לכל הקוראים המחזקים והמעודדים שנותנים כוח להמשך מלאכה מיוחדת זו. בעז"ה נתחיל בשנה הבאה סדרה חדשה).

"הסוכה היא בעדנו מבצר הגנה", כתב הרב קוק זצ"ל במאמר לסוכות. זאת למד מהגמרא (מסכת ערכין, לב, ב), שמסבירה את הפסוק "ויעשו בני הגולה השבים מן השבי סוכות וישבו בסוכות כי לא עשו מימי יהושע בן נון כן בני ישראל.. ותהי שמחה גדולה מאוד" (נחמיה ח). הגמרא שואלת, הייתכן שבכל הדורות כולל בימי דוד לא עשו סוכות עד ימי עזרא? אחד התירושים בגמרא, **שעזרא התפלל וביטל את יצר עבודה זרה והגן זכותו עליהם כמו סוכה**. מכאן רואים, אומר הרב, שהסוכה היא בעלת תוכן של הגנה (מאמרי הרא"ה עמ' 149). שואל הרב, איך יתכן שדירת ארעי כזו, שגם עם שתי דפנות וטפח היא כשרה, יכולה להוות מבצר הגנה מפני כל צר ואויב? חייבים לומר שלא החזק החומרי שבמחיצותיה החלשות הוא המגן עלינו, "אלא מפני שהחוק, דבר ה' הוא אשר גזר... שבימי החג הקדוש הזה חג האסיף, זאת היא בית דירתנו", כלומר קיום דבר ה' שמצווה עלינו בתורה "בסוכות תשבו שבעת ימים", הוא אשר מהווה את ההגנה החזקה ביותר לאדם מול כל אויב ומתנקם.

הרב לומד מכאן לימוד לדורות, שבעת הזאת, כשאנו באים לבנות את ביתנו הלאומי מחדש על ארץ אבותינו, **"נכיר נא את האמת המוחלטת שהחוק הרוחני שהוא דבר ה' אשר גזר... שבית ישראל יבנה, הוא הוא חומתנו הבצורה"**. כלומר, הכוח אשר יעמוד לנו בבניין הגאולה הוא הידיעה שדבר ה' אשר גזר שזאת היא נחלתנו, ועת לחננה כי בא מועד, זאת המוגנות הרוחנית אשר תכונן את תהליך הגאולה.

הרב מוסיף שהלימוד הוא כללי לכל משימות חיינו, שכשאנו באים עתה לבנות את הסוכה שכדברי הגמרא מגינה עלינו גם "בהמתתו של יצר דעבודה זרה, בכל המובנים שלו העתיקים והחדשים, יהיה נא לנגד עינינו, שהחוסן

הרב אשר בוחבוט

שבהם עולים, לראות ולהראות, לטפס ולתקן את פגם הראיה בראיית מקום המקדש, שכן שם אפשר לתקן את פגם הראיה ולחזור לעין השלישית האבודה לנו, לראות פני מלכנו.

וכן בכל יום בתפילת שמונה עשרה אנחנו מיישרים רגלינו "כיון רגליו זה אצל זה בכיון, כאלו אינם אלא א', להדמות למלאכים דכתיב בה: ורגליהם רגל ישרה"⁷. כלומר: רגליהם נראים כרגל אחד לצאת מראיית הרגליים ומכוונים לבנו אל בית המקדש שבו אפשר לחזור לתכונת ראייתנו העמוקה.⁸ וכך היו עושים חסידים ואנשי מעשה, שהיו מתבודדים ומכוונים בתפלתם עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה.⁹ ותפילתנו ברגלים ובשמחת בית השואבה שהיו זוכים לרוח הקודש לחזור לתכונת ראייתנו העמוקה, העין השלישית הנעלמת.

המכפלה, גילה שם את הפתח של גן עדן שבו קבורים אדם וחווה.³ עפרון החתי, לעומתו, ששהה במקום ההוא זמן ממושך לא הצליח לראות במערה אלא רק קירות עם פית. מדוע? כיוון שראייתו של עפרון בדרגה של עפר, כשמו. אבל אברהם, ראייתו כפולה ושם הוא מגלה את הצדדים הרוחניים של המקום לשון 'מכפלה' שמה שנראה זה בית, אבל יש עליה נסתרת שאשרי מי שזוכה לראותה. לראיה כזאת זכה עם ישראל במעמד הר סיני שכן היו רואים את הקולות,⁴ אך אחרי חטא העגל איבדו זאת, שנפלו והיו רואים בראיה נמוכה, שהיא בגובה הרגליים, ככתוב בעניין המרכבה בספר יחזקאל, שאם מסתכלים בה בגובה הרגליים היא נראית ככף רגל עגל⁵ ולכן המלאכים שיש להם שש כנפיים, נדרשים לכסות רגליהם, "בשתיים יכסה רגליו", שלא להזכיר עוון הראיה הנמוכה של ישראל⁶.

אבל בשלושת הרגלים יש תיקון לראיה זאת, ולמה נקרא 'רגלים'? ההסבר לכך הוא שאנו צריכים לצאת מראיית הרגלים ולהרים עינינו לראות פני ה', שכן מופיע בתורה בפרשת 'כי תשא' בה מוזכר חטא העגל. בחטא העגל הייתה ראייה נמוכה, ולאחר מכן מזכירה התורה את שלושת הרגלים

ארבעת המינים מייצגים את האיברים בגוף האדם. לולב משול לעמוד השדרה, האתרוג ללב, הערבה לשפתיים, וההדס לעיניים. ננסה להבין ולהעמיק בהדס המשול לעיניים.

נשאלת השאלה, הרי לאדם רק שתי עיניים ואילו להדס יש שלושה עלים, ואם כן היכן העין השלישית? יש דיון בגמרא שאם יש להדס רק שני עלים הוא נקרא הדס שוטה, ולמה לקרוא לו בשם זה? אלא רומזים לנו חז"ל על האיבר הרוחני שאיבדנו והוא - העין השלישית. כל זמן שהתכונה הזו נעלמת מאיתנו אנו משתמשים רק בחוש השמיעה. לכן מתחילה הגמרא ב"תא שמע" - בא ושמע. אבל הזוהר וכן התלמוד הירושלמי רוצים לחזור לעין השלישית שאבדה והיא "תא חזי" - בא וראה. וכן במשך ההיסטוריה היו כאלה שזכו שראשם עלה מעל המים כמו הנביאים אשר נקראים 'הרואה'²

כמו שנאמר על שמואל "...כֹּה־אָמַר הָאִישׁ בְּלִכְתּוֹ לְדָרוֹשׁ אֱלֹקִים לָכֵן וַיִּלְכְּהוּ עַד־הָרָאָה כִּי לִנְבִיא הָיוּם יִקְרָא לְפָנָיו הָרָאָה". וכוח הראיה הזה התחיל מאברהם אבינו שעליו נאמר "וירא את המקום מרחוק", ראיית ההר שהוא מקום גילוי השכינה, בעוד ישמעאל ואליעזר לא ראו דבר. ובהמשך, כשנכנס אברהם אבינו אל מערת

1. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף לב עמוד ב
2. שמואל א פרק ט פסוק ט
3. ילקוט שמעוני תורה פרשת וירא רמז פב
4. שמות (פרשת יתרו) פרק כ פסוק טו
5. יחזקאל פרק א פסוק ד'
6. ילקוט שמעוני יחזקאל רמז שסט
7. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפילה סימן צה סעיף א
8. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפילה סימן צד סעיף א
9. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפילה סימן צח סעיף א

זלמן, הלוייתן והסיפור שאינו נגמר

מה הקשר בין הסיפור שאינו נגמר, סוכת עורו של לוייתן, שנת השמיטה ו"זלמן זה לא אתה?"

זלמן הסתובב בעולם מבלבל
שאל את עצמו "מי אני ובכלל?
אני חקלאי יש לי שטח גדול
ואני מנהל את הכל
אני מגדל פירות וירקות
ומקפיד לדשן לעבד להשקות
אני המושל על חלקת אדמה!"
ואז יצתה בת קול ואמרה:
זלמן זה לא אתה!
הנה תראה, שנת שמיטה
השדה מבלבל בלי עזרתך
אתה לא אדמתך
אתה פשוט
זלמן התקשר לכאן ולכאן
אמר לעצמו "אני הבוס של הזמן
אני רק מרים איזה טלפון קטן
ומיד מסודר העניין
יש לי מעמד מסביב לשעון
קריירה נון-סטופ מניות וממון
אני תמיד זמין לכל הפתעה!"
והופ יצתה בת קול ואמרה:
זלמן זה לא אתה
הנה שבת המלכה
עכשיו תהיה במנוחה
אתה אחד מהעם שאומר
תפילה
מעמדך לא אתה
אדמתך לא אתה
אתה
אתה פשוט זלמן.

זלמן נשכב על הכורסא בסלון
הביט על הקירות והציץ מהחלון
ביתו מבצרי הוא כמו ממלכה!
ושוב יצתה בת קול ואמרה:
זלמן זה לא אתה!
סוכות עכשיו צא אל הסוכה
נובו ריש אל תהיה לי מצוברח
הבט לכוכבים הקורצים מהסך
ביתך לא אתה
מעמדך לא אתה
גם אדמתך לא אתה
אתה פשוט
זלמן.

(זלמן, קובי אוז)

הספר "הסיפור שאינו נגמר" של הסופר מיכאל אנדה תמיד הילך עלי קסמים. גם כשחזרתי לסיפור בבגרותי מצאתי בו עומק לפנים מעומק. סיפור פנטזיה קסום למראית עין אך למעשה - משל עמוק על החיים, על הטוב והרע ועל המאבק הניטש ביניהם. על כריכתו של הספר מופיע סמל ה"אורובורוס" המסתורי (מיוונית - בולע זנב) נחש הבולע את זנבו. גם על הקמיע שניתן לגיבור הסיפור מופיע הסמל וגם שם הסיפור - "הסיפור

שאינו נגמר" המבטא את המעגליות האינוסופית שאיננה נגמרת, שאין לה התחלה ואין לה סוף. סמל האורובורוס נמצא לראשונה בספר המתים שהוטמן בקברו של המלך המצרי תות-ענח'-אמון. הוא סימל בתרבויות שונות את מצב הכאוס והתהווה ובוהו, זו השלמות של טרם בריאה והתהווה, כמו גם הביטוי לכוח המבקש לחזור מן ההרמוניה שבבריאה אל מצב התהווה. הנחש המעגלי משקף את מעגלי הלידה, ההתהוות והחידולן שקיימים בבריאה, האורובורוס כביכול יולד את עצמו מעצמו, והוא מסמל את החומר הראשוני, ראשית ההוויה החומרית שחשה עצמה כאילו היא נוצרת מעצמה ואיננה נבראת. הפסוק שאולי משקף את התודעה הזאת יותר מכל הוא זה הנאמר על פרעה מלך מצרים בנבואת יחזקאל: "הַתַּנִּינִים הַגְּדֹלִים הָרַבִּץ בְּתוֹךְ יַאֲרֵי אֲשֶׁר אָמַר לִי יַאֲרֵי וְאֲנִי עֲשִׂיתִנִּי" (יחזקאל כט, ג). במובן זה ניתן להבין כיצד הנחש הזה, המצויר כמי שאוכל את זנבו שלו, נתפס העדן כאנטיתזה לבורא

הנחש מכונה אם כן גם תנין והתנין כפי שנראה מיד הוא בעצם כינוי ליצור ימי אימתני הנקרא בכלל לוייתן! נמשיך את מסענו בשחיה בעקבות הלוייתן המסתורי...

בפרשת בראשית (א כ'-כ"א) אנו קוראים: "ויאמר אלוקים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים. ויברא אלוקים את התנינים הגדולים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים למיניהם ואת כל עוף כנף למינהו וכו'" (בראשית א כ'-כ"א). ומפרש רש"י: "התנינים - דגים גדולים שבים, ובדברי אגדה הוא לוייתן וכן זוגו שבראם זכר ונקבה והרג את הנקבה ומלחה לצדיקים לעתיד לבא, שאם יפרו וירבו לא יתקיים העולם בפניהם".

אם כן, התנין, כפי שהזכרנו נקרא גם לוייתן. כל הסודות הללו מתכנסים יחד לחג הסוכות בו כפי שמפורסם נוהגים להזכיר את אותו לוייתן מסתורי לאור דברי חז"ל (בבא בתרא עה, א): "אמר רבי יוחנן עתיד הקב"ה לעשות סוכה לצדיקים מעורו של לוייתן שנא' (איוב מ, לא) הַתְּמָלָא בְּשָׁכוֹת עוֹרוֹ". כמו כן כשיוצאים מהסוכה נוהגים לומר את התפילה (רמ"א, א"ח ס"י תרסז סע"א): "יהי רצון מלפניך... כשם שקיימתי וישבתי בסוכה זו כן אזכה לשנה הבאה לישב בסוכת עורו של לוייתן". מקורה של התפילה הזאת (שבקרב עדות המזרח נוהג

לוייתן

להזכירה גם בבקשות ברכת המזון) הוא במדרש (ילקוט שמעוני, איוב ס"י תתקכז): אמר ר' לוי: כל מי שמקיים מצות סוכה בעולם הזה, אף הקב"ה מושיבו בסוכתו של לוייתן לעתיד לבא, שנאמר: התמלא בשכות עורו וגו'. מיהו אם כן אותו נחש-תנין-לוייתן מסתורי? מה ייעודו ומדוע דווקא הוא מופיע בנבואות העתידניות על שחר הצדיקים?

זה לא אתה

הפתרון לחידת הלוייתן, קשור כפי שמיד נראה גם לאורובורוס ואפילו לשנת השמיטה שאף היא, כחג הסוכות - נעוץ סופה בתחילתה ותחילתה בסופה (ממש כמו הנחש שבוולע את זנבו בפיו-ראשו). חג הסוכות מגיע בראשית השנה אך הוא למעשה אסיף השנה שעברה: "וְחַג הָאָסֶף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאֶסְפָּף אֶת מַעֲשֵׂיךָ מִן הַשָּׂדֶה" (שמות כג, טז). זהו חג שבעצמו מהווה מעין לוייתן הבולע בפיו את זנבו.

אלא שמהותו היא תיקון אותה בליעה נחשית הבליעה בעצמה. בעוד הנחש האורובורי בולע את זנבו ובתודעתו כאילו הוא בורא את עצמו, תודעת חג הסוכות היא שגם כשאנו מוקפים בטבע, על השפע הרב המאפיין אותו, שפע של ירק הטובל במים (כמו הלוייתן השקוע במים), גם אז אנו חווים את המצב הזה כברכה א-לוהית אינסופית ולא כטבע עיוור, סופי וכלה. העור העוטף הופך לאור המקיף.

עורו-אורו של הלוייתן המקיף אותנו הוא ביטוי לשפע החומרי הטבעי שללא הגבלה עלול להוביל חלילה לחורבן - "שאם יפרו וירבו לא יתקיים העולם בפניהם". אלא שכאשר האדם יודע את ריבונו, גם כאשר הוא מוקף בטבע, הוא מוגן: "לִמְעַן יִדְעוּ דֹרֹתֶיכֶם כִּי בְּסֻכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מִמִּצְרָיִם מִצְרַיִם אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵיכֶם" (ויקרא כג, מג). הידיעה הזאת איננה אינפורמציה חיצונית אלא תודעה עמוקה שמקיפה אותנו והופכת את המפגש עם השפע הטבעי לקשר חי ורענן ומתחדש עם האין-סוף הא-לוהי המבורך, הממלא את חיינו וסובב אותם בטוב.

שנת השמיטה, שבת הארץ, מחזירה לעם ישראל כולו את התודעה שכל יחיד מ ישראל חווה פעם בשבוע ביום השבת - שהשפע הוא כלי להופעת חיי הנשמה. כלי לברכה ה'. המעמד, האדמה, הבית, כולם אינם אלא כלים להופעת הרצון המקודש, הא-לוהי, האינסופי, החיים הפנימיים. השבת, השמיטה והסוכה מזכירות לזלמן או ללוייתן שבתוכנו את מה שלפעמים כל כך קל לו לשכוח...

לקבלת דבר תורה יומי בשביל הנשמה מאת ליאור לביא
נא לשלוח וואטסאפ למספר 0508529987

התהליך הרוחני בשמיטה

השאלות

א. שמיטת קרקעות היא בתחילת שנת השמיטה ואילו שמיטת כספים היא בסוף שנת השמיטה (ערכין כח, ב). יש לברר מה משמעות סדר זה? ב. הציווי על שמיטת כספים מופיע רק בספר דברים (פרק טו) ואילו הציווי על שמיטת קרקעות מופיע הרבה לפני כן. יש לשאול מדוע נצטוו על שמיטת כספים דווקא בסוף ארבעים שנה?

תהליך רוחני

הרב ישעיהו הדרי זצ"ל השיב על שתי השאלות הללו בספרו 'שבת ומועד בשביעית' וכתב: "ציווי זה על שמיטת כספים בא לסוף ארבעים שנה, שעה שאדם עומד על דעת רבו. הדרישה לשמיטת קרקעות איננה קלה, אבל מכל מקום היא בת בצו. ואמנם היא נזכרת לראשונה בסמוך למתן תורה, בתחילת יציאתם למדבר. לעומת זאת, התגובה 'משמט אני' למחווה של החזרת ההלוואה, היא עדות ל'גבורה שבגבורה' של גבורי כח. האדמה חוזרת לבעליה, לעבדה ולאכול מפריה, מה שאין כן כספו שניתן בהלוואה; כיון שנסתלקה לה שביעית, פקעה בעלותו על הכסף. גבורת רוח זו אפשר לה לבוא רק לאחר הכנה רבתי של שנה תמימה, שבה הוכשרו כלי הנפש, שבה הותאמו הכלים למדרגה הרוחנית של 'משמט אני'."

ובהקשר לשאלה השניה כתב הרב הדרי: "רק במשנה תורה, השונה את הוראותיה בהתאם לכח הקבול האנושי, המשנה את ערכיהם, אפשר לה

לשמיטת כספים שתנסח במפורש ובשפה ברורה. רק מכח דבורי המוסר של משה מראשית ספר דברים, הופכים ישראל לעושי דברו' המסוגלים לקיים את 'דבר השמיטה' - שמוט" (תודה על ההפניה למו"ר הרב מרדכי גרינברג נשיא ישיבת 'כרם ביבנה').

אם כן, בשנת השמיטה אנו נקראים לעבור תהליך רוחני שבו אנו מוותרים על פירות שדותינו ושובתים ממלאכות "וּבְשָׁנָה הַשְּׂבִיעִית שְׁבַת שְׂדֵתוֹן יְהִי לָאָרֶץ שְׁבַת לָהּ", ואנו מפנימים שהארץ ומלואה שייכת לה'. מדובר בנסיון גדול מאוד ובמבחן גבורה מובהק "ר' יצחק נפחא אמר אילו שומרי שביעית, ולמה נקראו גבורי כח, כיון שרואה שדהו מובקרת, ואילנותיו מובקרים, והסייגין מופרצין, ורואה פירותיו נאכלין, וכובש יצרו ואינו מדבר, ושנו רבותינו ואיזהו גבור הכובש את יצרו" (תנחומא ויקרא א.).

כאשר האדם עומד בנסיון שמיטת קרקעות ועבר את התהליך הרוחני להפנמה שקנייני האדם שייכים לאלוקים - הוא בשל להגיע לנסיון של שמיטת כספים שאפילו קשה יותר מן הראשון. כי בשמיטת קרקעות בסוף השמיטה הקרקע חוזרת לאדם, אך בשמיטת כספים ההלוואה אינה חוזרת למלווה. הרב מתתיהו שטראשון (בנו של הרש"ש) כותב: "זה הפסוק [=בדברים ט"ו] בהשמטת כספים כתיב, ופשוט שגם בזה יש לומר אין לך גבור גדול מזה שאין מחזירין לו את הלוואתו ושתיק" (ויק"ר א, א). שמיטת כספים היא דוגמא מובהקת ל'גְבֻרָה כַּח עֲשֵׂי דְקָרוּ' על ידי זה שהמלווה יודע שלא

סדרת 'גְבֻרָה כַּח'

על שמיטה

נתן קוטלר

יחזירו לו את הלוואתו ובכל זאת ממשיך להלוות. המוכנות לוותר על החוב בגלל ציווי ה' היא גבורה.

'מצוה גוררת מצוה'

נראה שנוכל להוסיף היבט נוסף לגבי היחס בין שמיטת קרקעות לשמיטת כספים. בפרקי אבות נאמר: "בן עזאי אומר הוי רץ למצוה קלה כבחמורה ובורח מן העבירה שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה ששכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה" (ה, ב). כאשר אדם עושה מצוה אחת, הוא נמצא בעיצומו של תהליך רוחני של התקדמות ולכן יהיה לו הכוח והסיוע לעשות מצוה נוספת (רבינו יונה; דרך חיים ועוד). הדברים נכונים גם לענייננו, כאשר האדם מקיים את שמיטת קרקעות, ממילא הוא ימצא בתוכו גם את תעצומות הנפש לקיים גם את שמיטת כספים הדורשת גבורה רבה יותר.

ייתכן שזו הסיבה שחז"ל אמרו שבן דוד בא דווקא במוצאי שביעית (מגילה יז, ב). כאשר עם ישראל נמצא בתהליך של התקדמות רוחנית משמיטת קרקעות ועד לשמיטת כספים - ההתקדמות הזאת סוללת את הדרך לגאולה.

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

טיפול בערבה

עיקר העבודה של חג הסוכות הוא כנראה היכולת לעבוד עם הערבה, עם הרשע, אולי הרשע שבנו, היצר הרע! כי יש מצווה להקים סכך של סוכה, שצלתה תהיה מרובה מחמתה. כלומר, חשוב לאפשר לאש, לאנגריות של השמש, להיכנס לסוכה הפנימית שלנו אך דרך מסנן, דרך קדושת החיים. כמו כן, מקבלים שבעים פרים של אומות העולם, כלומר את הערכים שלהן, את האנגריות הייחודיות של כל אומה, וישראל מקרבת אותן אל ה'. אנחנו

שייכים לעם שאינו מתכחש לחיים היצריים, להפק, לנו היכולת למצוא את הדרך להתחבר לעצמנו, עם היצר הרע אחרי שעבר תהליך של עידון. אנחנו לא עם פוסט מודרני הטוען שגם הרשע וגם הצדיק הם טובים, אלא הצירוף של הערבה, והמצווה לאפשר לאור השמש לחדור, או שבעים הפרים דורשים הסבר. כי לכולנו ברור שלא ניתן לחיות חיים עם טעם סיזיפי ושגרתי ללא אנרגיה. אולם האנרגיה נובעת מהפירוק של השלם, הוא רע כי הוא אינו שייך לשלם. האדם שנדחף לאכול מתוך תאוה מתרחק מהיכולת שלו להתחבר אל ה' ואל עצמו באמת. הכוונה יוצר חומה בינו לבין עצמו. ובתום החג אנחנו אף מעלים את הערבה על המזבח לומר לך, שהחלק האימפולסיבי הזה בשורשו נדחף, וכשהוא הוא מטרה את עצמו הוא גבוה לאין ערוך מהמחשבה הטהורה ביותר. היצר המעודן דוחף אותנו ללא רצון ברור לעשות טוב למען הטוב, שייך לבחינה המקרבת אותנו לחיי עולם

ד"ר מיכאל אבולעפיה

הבא כלומר לחיים שבהם כל מאווינו כמעט אינם שייכים לנו. כאילו אתה מחובר לדחיפה הנשמטת ישירות ללא עיון.

ד"ר מיכאל אבולעפיה, פסיכיאטר לילד ונוער, מנהל מכון 'אבולעפיה' לפסיכותרפיה יהודית, ומלמד כל שבוע בזום שיעור-סדנה ובאולם הדרכת הורים בעברית, הדרכת הורים בצרפתית, שיעור של גילוי הנפש מתוך הפרשה לרווקים ורווקות.

שליח הציבור שלכם

מבית מקד ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע
- ופרטום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- דרכות מודעות בבתי הכנסת
- ובריכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

לפרטים: 052-8908518
b0528908518@gmail.com

ד"ר מיכאל אבולעפיה, פסיכיאטר לילד ונוער, מנהל מכון 'אבולעפיה' לפסיכותרפיה יהודית, ומלמד כל שבוע בזום שיעור-סדנה ובאולם הדרכת הורים בעברית, הדרכת הורים בצרפתית, שיעור של גילוי הנפש מתוך הפרשה לרווקים ורווקות.

בנישואין. ככל שתשתפו זא"ז במה שנכון לכם, אט אט, גם תוך כדי קונפליקטים, ייבנה עצמי זוגי שאינו מבטל את האישי, אלא משלים אותו. היופי בנישואין שעצם הגילוי האותנטי ביניכם, כבר יוצר חיבור רגשי, גם ללא הסכמות. החיבור הרגשי מאפשר הקשבה אכפתית הדדית שדרכה מוצאים מכנה משותף שיוצר הסכמה שגם היא מוסיפה חיבור ביניכם. ככל שההסכמות מתרבות, נוצר עצמי זוגי שמחבר אתכם לישות זוגית אחת שנותנת ביטוי גם לעצמי האישי. באופן הזה **קיימות שלוש ישויות עצמאיות: שלך, שלה ושל שניכם יחדיו**. "זה מעניין מה שאת אומרת וגם נותן לי תקווה שיש לי את עצמי גם כשאני נשוי. הרעיון שבביטוי האישי האמיתי שלי אני בונה יחד עם אשתי משהו חדש שמורכב משנינו, הוא חדש בשבילי. עד עכשיו חשבתי שזה או אני קובע או שהיא קובעת. אני מבין ששנינו שותפים בבניית משהו חדש. זה מעודד ונותן מוטיבציה. אני צריך לעכל את הרעיון הזה."

***יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא באתר מכון מאיר ***

שלי שנשארו רווקים וחיים את העצמי האמיתי שלהם ולא צריכים לזייף כמוני כאילו טוב לי...". לאחר זמן מה של שתיקה, הוא תלה בי עיניים שואלות. "מה אתה מצפה לשמוע ממני?", שאלתי. "איך אני יכול להיות עצמי אמיתי, אם אני צריך כל הזמן להתחשב באשתי ולוותר על עצמי, רק שיהיה שקט וכאילו נחמד?" "השאלה היא, מה ההגדרה של עצמי אמיתי", הגבתי. "מבחינתך, זה לעשות מה שאני מרגיש שנכון לי." "האם מה שנכון לך, זה מה שנכון לך?" "כן ולא. לשבת ערב עם חברה זה נוח. אבל להתנדב, זה לא באמת נוח, אבל זה חשוב לי." "האם ההגדרה שלך של עצמי אמיתי, היא להיות עצמאי ברצונות שלך?" "כן. מה זה לא פשוט שאני הכי אמיתי כשאני עושה את מה שנכון וטוב לי?" "האם יש לך תחושה שהנישואין מבטלים את העצמי שלך?" "לא נעים לי לומר שכנראה שכן... אבל חשוב להיות נשוי, נכון? אז אני לא מבין... אני לגמרי מבולבל". **"יש לכל אדם את העצמי האישי ויש גם את העצמי הזוגי"**. את העצמי האישי, בנית במהלך שנות חייו. כשאתה נשוי, אתה מביא למרחב הזוגי, את מי שאתה האותנטי. מכיוון שבני זוג שונים, אין ספק שיהיו ביניהם חילוקי דעות, חוסר הסכמות והתנגדויות. כל אחד מהם סבור שדרך חייו, היא הנכונה והרצויה, דבר שעלול לגרום למאבקי כוח. אתה חושש מעימותים ולכן מוותר על עצמך ואינך מביא את העצמי האישי לקשר הזוגי, כך שלא יתאפשר עצמי זוגי שהוא הכרחי

בעקבות המאמר על הערך העצמי המזויף, פנה אלי אריה וביקש להגיע אלי. "המאמר שכתבת טלטל אותי.. אני לא מבין למה את מתכוונת. דבר אחד ברור: אני מרגיש שבנישואין האלה שאני חי, אני חי בזיוף גמור". הוא כיסה את פניו בשתי ידי ואת המתנת. "אם לדבר על ערך עצמי אמיתי - זה היה לפני שהתחתנתי. את יודעת כמה חברים היו לי? הייתי מקובל מאד, החמיאו לי על השמחה, על היוזמות שלי, על הנתינה והאכפתיות שלי לחברה ובכלל. הרגשתי שאני ממצה את היכולות שלי... חגגתי את החיים... התגדבתי במד"א וגם ב'ידידים בדרכים' והרגשתי שאני ממש עושה טוב בעולם. הגעתי לגיל שלושים והחלטתי שאני צריך גם משפחה. לאחר חצי שנה מצאתי את שאהבה נפשי, התארסנו ולאחר שלושה חודשים נישאנו זל"ז. הייתי מאושר שאני גם נשוי ויש לי גם חברים והתנדבויות. לאחר ארבעה חודשים של אופוריה, הרגשתי שאני מתחיל לזייף את העצמי האמיתי, כמו שאת קוראת לזה. כשרציתי לצאת לחברים רק פעם בשבוע, היא עיקמה פרוצוף... טוב, אמרתי לעצמי שלא אקלקל בינינו, אז ויתרתי. אח"כ רציתי להתנדב, גם רק פעם בשבוע במד"א ואם יש רכבים תקועים, לצאת לעזור. היא בכתה ואמרה שאני מחפש לברוח ממנה. אני אוהב אותה ולא רציתי להכאיב לה, אז ויתרתי. אני מוצא את עצמי משקר ואומר לה שחשוב לי להיות איתה. היא לא מאמינה לי ובצדק. אז גם ויתרתי על עצמי וגם הזוגיות לא משהו וכדי להחזיק את עצמי, אני מזייף, כאילו טוב לי. אז תסבירי לי, איך אני יכול להיות עצמי אמיתי כשאני מרגיש שאלה לא החיים שאני באמת רוצה?... האמת? אני מקנא בחברים

הרב חגי לונדין

טל, מטר וסוכה

לב הפרשה

פרשת האזינו היא שירה אחת גדולה: "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי, יערוף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי" - ישנם שני צדדים שבהם אנו נפגשים עם בורא עולם: שמים וארץ; מטר וטל. ישנו צד עליון של שפע שמימי וגשם שמגיע מלמעלה, וישנו צד שהוא תוצר העבודה האנושית שלנו, אמת מארץ תצמח. כדוגמת הטל שמרווה את פני הקרקע גם ללא גשם. שני הצדדים מובילים ל'שם ה' אקרא הבו גדול לא-לוהינו'. את שני הצדדים הללו אנו פוגשים גם בחג הסוכות. כל עניינה של הסוכה הוא יצירה אנושית שנשארת פתוחה לטבע הא-לוהי. מצד אחד בניין העשוי מקרשים ומסכך, יחד עם זה בנוי באופן ארעי שמותיר מקום לראות את כוכבי השמים. גם ארבעת המינים הם מעגלי טבע א-לוהי שמאוגדים בידי עם שמניף אותם לארבע רוחות השמים. עם אנושי-אלוהי. עם פלא שיכול להאזין לשירת האזינו. 'סוכה ולולב לעם סגולה'.

לקבלת דבר תורה שבועי מצולם ומשובח מהרב לונדין ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ 0545753771; ניתן גם להזמין שיעורים והרצאות מהרב במספר הזה.

יום לימוד נשים ימי שני | תשפ"ב במכון אורה

14:00 הרב טוביאנו חומת בראשית

8:30 הרב אופיר פריד תפארת ישראל

15:15 הרב אייל ורד אגדות חר"ל

9:45 הרבנית דינה ראפ פרקי מלכות דוד

16:30 הרב אריה מרזר מידות הראיה

11:00 הרב יהושע וידר מסיבת ישרים

17:45 הרב מאיר טויבר חיים שני תורה (נושאים אקטואליים)

12:15 הרבנית גאולה ניסים סוגיות בעין איה

ניתן להירשם ליום שלם או שיעורים בודדים
לפרטים והרשמה: דורית 026528344

מאירי

עלון ערוץ מאירי להורים ולילדים
כרשת האינטרנט השפ"ב

- מי האסיר היחיד בכלא שיאמר תודה? תשובה: אסיר תודה!
- פעם אחת המלפפון והעגבנייה יצאו לטיול. פתאום הם שומעים את הפלפל רץ אחריהם ואומר: "חכו לי אני גמבה!"

פרשה מאירה

עתיד טוב ושמה

השבת אנחנו קוראים את פרשת "האזינו". רבה של פרשת האזינו כתוב בספר התורה בצורה מיוחדת, כשירה. בשירת האזינו משה רבנו מתאר את ההיסטוריה של עם ישראל, מהעבר ועד העתיד. עם ישראל עבר ועובר הרבה ארועים, מהם טובים יותר ומהם פחות טובים, אבל בסוף אנחנו בטוחים שנגיע אל הטוב, אל הגאולה השלמה.

משירת האזינו אנחנו יכולים ללמוד גם לחיי היום יום שלנו. גם אם יש תקופה לא כל כך קלה, או שקרה משהו לא נעים - תמיד כדאי לזכר שבנקודת ה' יגיעו זמנים טובים ונעימים יותר.

כך גם ביחס שלנו אל חברים וקרובינו, גם אם היתה לנו תקופה לא נעימה בינינו לבין חבר או חברה, אפשר לחזור ולהיות חברים אוהבים. לכן הפרשה הזו מתאימה גם לתחילת השנה, התחלנו שנה חדשה, עברנו את יום הכפורים בו נמחלו עונותיהם של ישראל וסלחנו לחברים שלנו על כל מה שהיה. עכשו אנחנו יכולים להתחיל דף חדש ונקי, מתוך שמחת החגים הבאים לקראתנו!

שאלות בפרשה

- למי אמר משה 'האזינו'?
- למה דימה משה רבנו את דבריו? (תחילת הפרשה)
- מה פירוש המושג "וישמען ישורון ויבעטו"? (לב, טו)
- השלימו: "איכה ירדוף אחד _____, ושניים יניסו _____"
- מי היה יחד עם משה רבנו בזמן אמירת שירת האזינו?
- בזכות מה יאריכו ישראל ימים בארץ ישראל? (לב, מז)
- מה ציווה ה' את משה בסוף הפרשה?
- על איזה חטא נגזר על משה רבנו שלא יכנס לארץ?

חידת חדגא:

איזה חלק מפסוק בפרשה מופיע גם בתהילים פרק קלה?

חידת פולקע:

מצאו בפרשה לפחות 4 בעלי חיים!

חג הסוכות - 7 הבדלים

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

האשה החכמה

מגילת דוד 115

הרב שלמה אבינר

- אמרי נא לי גברת חכמה, אל נא תסתירי מפניי. האם יואב הוא ששלח אותך לומר לי כל זאת?
- כן אדוני המלך.
- כיצד פנית ליואב?
- אנא לך והשב את אבשלום.
- יהי המלך מבשרך, שעשה דבר עבדי.

- לכן אמר למלך שלושה דברים:
א. כל אדם סופו למות, לכן אין להרג רוצח ללא עדים והתראה.
ב. אם יומת הרוצח, האם זה יחזיר חיים לנרצח?
ג. ד' רחמיו על כל מעשיו, לכן אמנן נהרג על פי ההשגחה הא-להית, וזו כפירה על עונו.
עכשו אני מבקשת סליחה מהמלך על שבאתי בדרך זו, כי מאד פחדתי.

האלמנה הפסכנה היתה מתקוע, היא הסבירה לי שמה שספרה לי קדם היה משל:
- האם באמת חשב המלך שישיראל, עם הא-להים, יעשו כדבר הזה? האם ינהגו אדם בלי עדים והתראה? לכן מה שאמר לי המלך על בני, שלא תפל שערה מראשו, אנא קים זאת בבנך אבשלום.
- אני מבין.

* שמואל ב' י"ג-כב. רש"י, מצוד"ד.

הסוכה היא שמחה עליונה מאוד עד שאינה יכולה להיות קבועה כי אם דרך עראי... ובאמת, בכל רגע ורגע ובכל חלק מחלקי הרגע יש סוכה חדשה ממש, ומפני שהשמחה היא התחדשות, וכאן ההתחדשות היא תמידית, ע"כ הוא זמן שמחתנו (עולת ראי"ה ב שסח)

הרב שלמה אבינר

על מו"ר הרב יהושע צוקרמן זצ"ל

סתם אמת קנויה, אלא דם הנפש והחיים שלו. תלמיד אמיתי אינו רק מי שזוכר דברי רבו, אלא בסוגיות שבהן רבו לא דיבר, הוא אומר מה שרבו היה אומר, אילו נשאל. הוא היה תלמיד אמיתי, וידע לתרגם דברי רבותיו, לפי השומע ולפי המציאות. יהלום נדיר וקדוש.

מאוד מעשיים, מתוך תחושת אחריות, והתרוצצות בכל הארץ ואפילו בחוץ לארץ, רק גופו היה שם, אבל בפנימיותו הוא לא היה שם. סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה.

ג. מו"ר היה תלמיד נאמן של מרן הרב קוק ורבנו הרב צבי יהודה. דבריהם לא היו אצלו

א. יש שני סוגי מנהיגים: מנהיג ממונה ומנהיג טבעי. רבנו היה מנהיג טבעי, שרבים רצו בו, ומרצונם היו מקבלים ומקיימים הוראותיו, גם אם היו קשות עליהם. יש מגדירים מנהיג טבעי: האדם הנכון במקום הנכון. ב"ה ד' לא עזב את עולמו.

ב. למו"ר היה פי שניים ברוחו: רב פעלים וצדיק פנימי. רב פעלים: כולם ראו. צדיק פנימי, לא כולם ראו. אבל אפשר היה לראות בתפילה שלו, בהסתפקות במועט, בבריחה מן הממון, ביושר, בהקפדה על מצוה קלה כחמורה, במשמעת עצמית עצומה. בסיכום: רצינות מוחלטת של כל רגע כמו גדולי המוסר. גם כשהיה אילוף לטפל בעניינים

ב"ה
ישיבת עטרת ירושלים
- כנס חוה"מ סוכות -
לע"ז מו"ר הרב אברהם יהושע צוקרמן זצ"ל

שמיטה מאז ועד הנה

מה החזון העליון של שמיטה, וכיצד יכול להתקיים גם עתה? מה תוקף היתר המכירה בימנו? מה עדיף, היתר מכירה אוצר בית דין תבואת שישית ואזורים דרומיים, או חלילה יכול גויים?

הכנס יועבר ב"ה באמצעות הפלטפורמות - **זום** ובפייסבוק של הישיבה
יום רביעי א' דחיה"מ סוכות ט"ז תשרי ה'תשפ"ב

תכנית הכנס

10:00 | הרב שלמה אבינר - נשיא ישיבת עטרת ירושלים
10:45 | הרב אבישי צריה - ראש ישיבת עטרת ירושלים
11:30 | הרב יוסף קלנר - מעלה הזיתים
12:15 | הרב אליעזר קשתאל - ראש הישיבה לבוגר"צ במוסדות בני דוד - עלי
13:00 | הרב אריה אוריאל - דיין בבית הדין האזורי ת"א
13:45 | הרב רפאל שטר - ר"מ בישיבת עטרת ירושלים ורב שכונת מעלה הזיתים
14:30 | הרב שמאל אליהו - רב העיר צפת
15:15 | הרב חננאל אתרוג - ראש ישיבת שבי חברון
16:00 | הרב מאיר גולדוויטש - מראשי הישיבה בישיבה יוניברסיטי

לפרטים: 058-4454747 - 052-8274872
זום: 391 925 6402 | סימנא: 123

אתר הישיבה: ateret.org.il | פייסבוק: [ShlomoAviner](https://www.facebook.com/ShlomoAviner) | אימייל: shlomo-aviner.net | כי נציון: kimizion.org
בלוג של הרב באנגלית: ravaviner.com | קול שלמה - קו שיעורים טלפוני: 02-301-1765 | סוכה יומית בטלפון של הרב: 054-811-8037

פעם אחת, כשישב הצדיק ר' שמואל אבא מזיכלין ז"ל בסעודת היום בסוכה ואמר תורה, החלו גשמים לירד בזעם ובשטף. הצדיק לא הפסיק מתורתו, ונתלהב יותר ויותר בהתלהבות קדושה באמירתו את דבריו הקדושים, עד שהסוכה נתמלאה כמעט במים. פתאום קם הצדיק מכסאו וצעק בקול: - "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה". ובאותו רגע נתפזרו העננים והגשם חלף הלך לו, והשמש התחיל לזרוח...

ספרי חוה
ביתא

שיחות הרצ"ה ו אורות התחיה

שיחות רבנו הרב צבי יהודה הכהן קוק על ספר אורות - אורות התחיה חלק ו' פרקים נגיעב, בעריכת הרב שלמה אבינר
324 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il
ניתן להשיג את כל ספרי החוצאה ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים